

Barn och ungas hälsa

Praktiska anvisningar

För samverkan mellan kommunerna i Kalmar län och Region
Kalmar län

2021

Länsgemensam ledning i samverkan

Inom socialtjänst och angränsande område hälso- och sjukvård samt skolan i Kalmar län

Innehåll

Inledning	3
Samverkande verksamheter	3
Ordlista	4
Remisser/ansökan	4
Utredningar/bedömningar	4
Konsultation	5
Diagnoser	5
Beslut och insatser	7
Intyg	7
Remissvar/återgivning/återkoppling	8
Avvikelser	8
Gemensamma samverkansrutiner	9
Samverkan då barn behöver bo utanför det egna hemmet.....	9
Verksamheternas egna uppdrag	9
Gemensamt uppdrag	9
Process vid placering då flera huvudmän är involverade	10
Hur man går tillväga när barnet inte är känt hos flera verksamheter	10
Hälsa- och munhälsoundersökning	10
Vid avslut av placering	10
Lagen om samverkan kring utskrivning från slutna hälso- och sjukvård	11
Samverkansstruktur för lokala samarbetsgrupper	11
Representation	11
Uppdrag	11
Mötesformer	11
Uppföljning och revidering.....	11
BILAGA 1: Verksamheternas roll och uppdrag	13
Region Kalmar län.....	13
Mödra- och barnhälsovårdpsykiologverksamheten (MHV/BHV)	13
Barn och Ungdomshälsan (BOU).....	13
Barn- och ungdomspsykiatri (BUP).....	14
Habiliteringen	14
Barn- och ungdomskliniken	14
Ungdomsmottagning (UM)	14
Kommunerna.....	14
Förskola/skola/gymnasium	14
Socialtjänsten	15

Inledning

Syftet med de praktiska anvisningarna är att visa hur Överenskommelse Samverkan mellan Region Kalmar län och kommunerna i Kalmar län gällande - Barn och ungas hälsa ska tillämpas när det gäller barn och ungas psykiska hälsa. Det övergripande målet är att barn och unga mellan 0 – 17 år med behov av insatser från flera verksamheter får dessa behov tillgodosedda.

Samverkan mellan verksamheterna bygger på tillit och förtroende mellan huvudmännen och möjliggör att sätta barnet/den unge i centrum.

Grunden i den direkta samverkan mellan olika verksamheter bygger på att Samordnad individuell plan (SIP) görs. En samordnad individuell plan beskriver insatser/åtgärder som ett barn/ungdom har behov av från skola, hälso- och sjukvård och/eller socialtjänst eller annan verksamhet och som tagits fram genom samordnad planering. Det går även att göra en samordnad individuell plan mellan verksamheter inom en huvudman, allt utifrån barnets/den unges behov.

En SIP ska alltid utgå från den enskildes behov och önskemål. Barnets/den unges perspektiv samt behov av information och delaktighet ska alltid beaktas och hänsyn ska tas till barnets/den unges ålder och mognad. När det gäller barn behöver ofta vårdnadshavaren ges möjlighet att delta i såväl planering som möten.

I Kalmar län finns en särskild överenskommelse för SIP som bland annat innebär att alla som blir kallade till en SIP ska delta. Den som bjuder in till SIP samråder med vårdnadshavare och barnet/den unge om vem/vilka som ska bjudas in. De inbjudna verksamheterna avgör vem som bäst representerar verksamheten i det aktuella ärendet.

Det är viktigt att uppmärksamma att en SIP aldrig kan ersätta en orosanmälan till socialtjänsten. Vid en SIP ska särskilda Praktiska anvisningar följas, se [Vårdgivarwebben](#).

De praktiska anvisningarna nedan är ett komplement till de praktiska anvisningarna för SIP

Samverkande verksamheter

Då en verksamhet behöver samverka med andra verksamheter för att stötta barn och unga tas kontakt med den/de verksamheter det finns behov av. Följande verksamheter ingår för närvarande i dessa praktiska anvisningar:

- Barnhälsovård
- Barn- och ungdomshälsa
- Barn- och ungdomsklinik
- Barnpsykiatrisk klinik
- Förskola, skola & gymnasium
- Habilitering
- Mödra- och barnhälsovårdspsykologverksamhet
- Socialtjänst
- Ungdomsmottagning

Ordlista

För att underlätta samverkan mellan deltagande verksamheter finns nedan ett förtydligande av frekvent använda termer/ord i relation till de olika verksamheternas uppdrag.

För mer specifik information om verksamheternas roller och uppdrag hänvisas till bilaga 1.

Remisser/ansökan

Remiss	Handling som utgör beställning av tjänst eller begäran om övertagande av vårdansvar för en patient
Ansökan om bistånd	Begäran till ansvarig nämnd om stöd och hjälp enligt socialtjänstlagen

Då en verksamhet behöver samverka med andra verksamheter för att stötta barn och unga på bästa sätt angående remisser/ansökan gäller följande:

- I första hand ska en remiss ses som en förfrågan om konsultation eller bedömning.
- Det är möjligt för alla verksamheter att skriva remiss till verksamheterna inom Region Kalmar län.
- Interna rutiner inom respektive verksamhet beskriver vem som kan skicka remiss.
- Då en enskild söker hjälp på egen hand hos Region Kalmar län kallas det för egenremiss.
- Då en enskild söker hjälp på egen hand hos socialtjänsten sker det i form av ansökan.

Utredningar/bedömningar

Utredning	Syftar till att, oftast i samråd med den enskilde, fatta beslut om vilka åtgärder som ska vidtas, att inhämta och analysera relevant information samt att informera den enskilde om resultat av åtgärderna *
Bedömning	Åtgärd i form av ett omdöme grundat på insamlad information
Förhandsbedömning	Bedömning av om en nämnd ska inleda en utredning eller inte (enligt SoL)

*(Socialstyrelsens termbank) *Utredning är en av åtgärdsgrupperna i Klassifikation av vårdåtgärder, KVÅ*

Då en verksamhet behöver samverka med andra verksamheter för att stötta barn och unga på bästa sätt angående utredningar/bedömningar gäller följande:

- **Alla verksamheter ska bistå varandra** med den hjälp som efterfrågas, exempelvis

- när BUP skickar en skattningsskala/screening till skolan behöver den fyllas i och skickas tillbaka omgående
- när socialtjänsten begär utlåtande från sjukvård utifrån BBIC (Barns behov i centrum – en struktur för handläggning inom Socialtjänsten) behöver detta hanteras omgående
- **Barn- och ungdomshälsan** gör bedömningar för att fastställa behandlingsinsats på primärvårdsnivå.
- **Barn- och ungdomsklinikens** uppdrag är att fylla utrymmet mellan primärvård och specialiserad somatisk vård. Psykologbedömning görs enligt de nationella vårdprogrammen inom barnmedicin.
- **BUP** gör bedömning på alla nya patienter för att fastställa behandlingsinsats på specialistnivå.
- **Förskola/skola** utreder och bedömer frågeställning om rätt till grundskola och gymnasieskola vilket omfattar psykologisk, medicinsk-, skolsocial- samt pedagogisk utredning. I vissa fall görs Läs- och skrivutredning
- **Habiliteringen** har utredningsansvar för barn upp till 6 år med frågeställning autismspektrumtillstånd, gör kognitiva utredningar för intellektuell funktionsnedsättning (ej utredningar kopplat till prövning av skolform), utredningar kring olika syndrom och rörelsehinder samt tidigt förvärvade hjärnskador för barn upp till 18 år.
- **Mödra- och barnhälsovårdspsykologverksamheten** gör bedömning av barn på primärvårdens barnhälsovårdsnivå
- **Socialtjänsten** gör förhandsbedömningar, utreder och bedömer enligt Socialtjänstlagen.

Konsultation

Vid behov av konsultation vid en bedömning har alla verksamheter möjlighet att rådgöra med andra berörda verksamheter utan att röja barnet/den unges identitet.

Diagnoser

Diagnos

Bestämning och benämning av sjukdom, skada, störning eller förändring i kroppsfunction

(Socialstyrelsens termbank)

Då en verksamhet för att stötta barn och unga på bästa sätt behöver samverka med andra verksamheter angående diagnoser gäller följande:

- **Barn- och ungdomshälsan** dokumenterar problematik och åtgärd i journal.
- **Barn och Ungdomskliniken** ställer diagnoser utifrån de bedömningar de gör.
- **BUP** ställer diagnos utifrån de bedömningar de gör och grundar insats/behandling på den diagnosen
- **Habiliteringen** ställer följande diagnoser; Intellektuell funktionsnedsättning Autismspektrumtillstånd, olika typer av syndrom, rörelsehinder och tidigt förvärvade hjärnskador upp till 18 år.
- **Mödra- och barnhälsovårdspsykologverksamheten** dokumenterar problematik och åtgärd i journal.
- **Skolpsykologer** ställer diagnos om intellektuell funktionsnedsättning i samband med prövning av rätt till grundskola/gymnasieskola från och med sex års ålder.

- **Socialtjänsten** ställer inga diagnoser.

Beslut och insatser

Beslut	Avgörande i viss fråga
Insats	Aktivitet som är inriktad på visst resultat

(Socialstyrelsens termbank)

Då en verksamhet behöver samverka med andra verksamheter för att stötta barn och unga på bästa sätt angående beslut och insatser gäller följande:

- **Barn- och ungdomshälsan** ansvarar för beslut och insatser enligt HSL utifrån familjernas frågeställning.
- **BUP** ansvarar för beslut och insatser enligt HSL utifrån barnpsykiatriska bedömningar. I vissa fall kan även Lagen om psykiatrisk tvångsvård (LPT) användas
- **Barn- och ungdomskliniken** ansvarar för beslut och insatser enligt HSL av specialiserad somatisk vård, som omfattar medicinsk utredning, behandling och omvårdnad.
- **Förskola/skola** rektor ansvarar för beslut och insatser enligt Skollagen
- **Habiliteringen** ansvarar för beslut och insatser enligt HSL utifrån bedömningar av habiliterande insatser.
- **Mödra- och barnhälsovårdspsykologverksamheten** ansvarar för beslut och insatser enligt Hälso- och sjukvårdslagen (HSL) på barnhälsovårdsnivå.
- **Socialtjänsten** ansvarar för beslut och insatser enligt Socialtjänstlagen (SoL), Lagen med särskilda bestämmelser om vård av unga (LVU) och Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS) när det gäller området barn och unga.

Intyg

Intyg	Skriftligt försäkrande som utgör formellt bevis för något
--------------	---

(Wikipedia)

Då en verksamhet behöver samverka med andra verksamheter för att stötta barn och unga på bästa sätt angående intyg gäller följande:

- **Barn- och ungdomshälsan** skriver VAB-intyg till FK vid behov
- **Barn- och ungdomskliniken** skriver intyg på begäran/läkarintyg/på aktuella patienter på Barn- och ungdomskliniken
- **BUP** skriver intyg på begäran/läkarintyg/ på aktuella patienter på BUP.
- **Förskola/skola** skriver intyg i begränsad omfattning
- **Habiliteringen** skriver intyg som är kopplade till habiliterande insatser.

- **Mödra- och barnhälsovårdspsykologverksamheten** skriver intyg i begränsad omfattning.
- **Socialtjänsten** skriver intyg i begränsad omfattning.

Remissvar/återgivning/återkoppling

Remissvar	Svar till den som skickat remiss eller gjort anmälan
Återgivning/återkoppling	Redovisning av resultatet av en utredning

Då en verksamhet behöver samverka med andra verksamheter för att stötta barn och unga på bästa sätt angående återkoppling/remissvar gäller följande för samtliga verksamheter:

- Remissvar lämnas till remittent.
- Med vårdnadshavares tillåtelse får återgivning/återkoppling ske till andra verksamheter.
- Socialtjänsten får återkoppla enl. 14 kap 1b § till anmälare som omfattas av anmälningsplikt, om utredning inletts, ej inletts eller redan pågår oavsett vårdnadshavares samtycke.
- Återgivning/återkoppling sker i möjligaste mån till berörda verksamheter tillsammans med föräldrar och barn/den unge.
- Inom ramen för SIP återkopplas relevant information i pågående ärenden till medverkande verksamheter

Det är av stor vikt att de barn/ungdomar som har bidragit med sina åsikter och som berörs av beslutet får återkoppling om vilket beslut som har fattats.

Avvikelse

Avvikelse	Händelse som medfört eller som hade kunnat medföra något oönskat.
Avvikelsehantering	Identifiera och rapportera avvikelser, klarlägga och åtgärda orsakerna, dokumentera detta samt bedöma åtgärdernas effekt och sammanställa och återföra resultaten

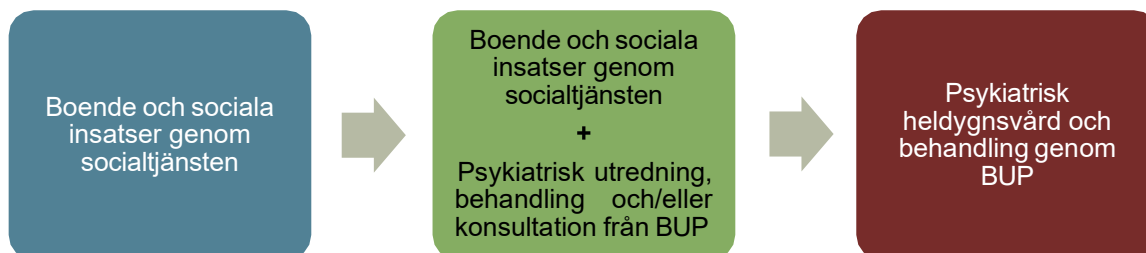
Då någon av verksamheterna ser att det finns brister i samverkan och att de praktiska anvisningarna inte följs ska en avvikelse rapporteras.

Gemensamma samverkansrutiner

Nedan följer en sammanfattning av de gemensamma samverkansrutiner som finns för länets verksamheter. (processkartor). När nya rutiner tas fram kommer dokumentet att fyllas på med dessa.

Samverkan då barn behöver bo utanför det egna hemmet

Barn kan ibland behöva boende utanför sitt egna hem. Det kan handla om att socialtjänsten placerar enligt SoL eller LVU eller att man inom psykiatrin ger behandling genom heldygnsvård.

Verksamheternas egna uppdrag

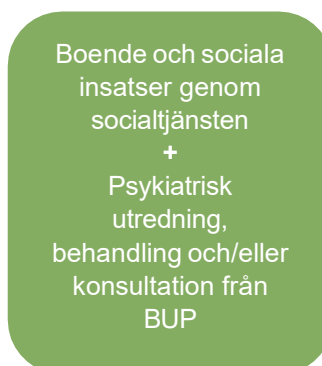

Skälet till att ett barn behöver boende utanför sitt hem kan vara olika. Vanligast är att bedömning gjorts att ett barn är i behov placering på grund av antingen sina hemförhållanden eller på grund av barnets egna beteende.

Inom psykiatrin kan det ibland handla om att man behöver ge psykiatrisk behandling genom heldygnsvård. Det sker då det inte går att genomföra behandlingen inom BUP:s öppenvård. Det är då personal inom den psykiatriska kliniken som bedömer och beslutar om behandlande vård. Detta är inte en placering enligt socialtjänstlagen utan slutenvård för behandling enligt Hälso- och sjukvårdslagen.

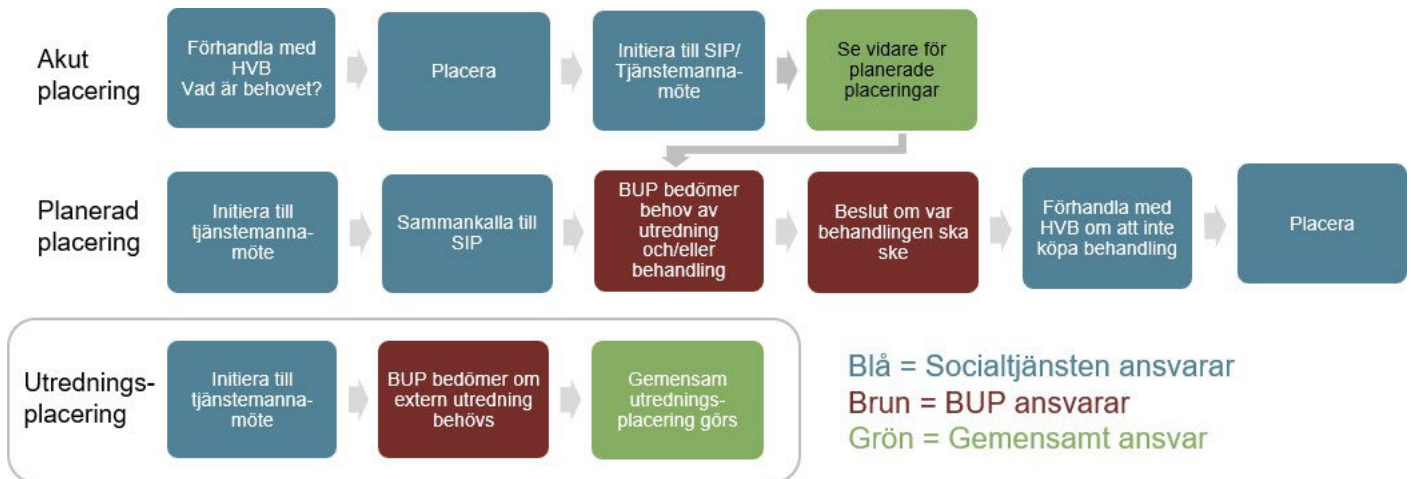
Gemensamt uppdrag

Då socialtjänsten placerar ett barn utanför hemmet finns ibland behov av psykiatrisk utredning och/eller behandling. De psykiatriska insatserna bedöms i dessa fall av BUP. I de fall då BUP bedömer att en barnpsykiatrisk utredning eller insats behövs tar de ansvar för att detta sker. Om barnet placeras av socialtjänsten i annan kommun är det där barnet får sin barnpsykiatriska utredning/insats. Öppenvården sker alltså där barnet bor om man inte är överens om annat. Prioritering sker utifrån den prioriteringsordning, grundad på olika faktorer, som Region Kalmar län arbetar utifrån. I denna tas hänsyn till att det är en riskfaktor att vara placerad.

Process vid placering då flera huvudmän är involverade

Följande bild visar hur processen ser ut då ett barn som placeras har behov av både socialtjänst och BUP:

Hur man går tillväga när barnet inte är känt hos flera verksamheter

Då ett barn inte är aktuellt i annan verksamhet, och då man ser ett behov av detta är det riktlinjerna kring SIP som används.

Hälso- och munhälsoundersökning

I samband med att ett barn placeras ska det alltid göras en hälso- och munhälsoundersökning.

Rutiner för detta finns på [Vårdgivarwebben](#).

Vid avslut av placering

I samband med att en placering ska avslutas bör överväganden göras om ytterligare fler verksamheter bör involveras. Om så är fallet är det rutinerna kring SIP som används.

Lagen om samverkan kring utskrivning från slutet hälso- och sjukvård

Genom ett tillitsfullt samarbete med barnet/den unges bästa i centrum ska en god, nära och effektiv vård bedrivas där barn och unga känner sig trygga och delaktiga. De barn och unga som vårdats inom slutet hälso- och sjukvård ska så snart som möjligt kunna skrivas ut när specialistvårdens resurser inte längre behövs.

För att god vård ska ske på rätt vårdnivå finns Överenskommelse mellan Region Kalmar län och kommunerna i Kalmar län om samverkan vid utskrivning från slutet hälso- och sjukvård.

Överenskommelsen och dess praktiska anvisningar finns på [Vårdgivarwebben](#).

Samverkansstruktur för lokala samarbetsgrupper

Enligt Överenskommelse Samverkan mellan region Kalmar och kommunerna i Kalmar län gällande Barn och ungas hälsa ska det finnas arbetsgrupper på den lokala nivån för tre geografiska områden i länet fördelade enligt nedan:

Norr: Västervik, Vimmerby, Hultsfred

Mellan: Oskarshamn, Högsby, Mönsterås

Sydöst: Kalmar, Borgholm, Mörbylånga

Sydväst: Nybro, Emmaboda, Torsås

Representation

Grupperna består av representanter på enhets- och verksamhetschefsnivå från respektive verksamhet. Representanterna i de lokala samarbetsgrupperna ska ha ett övergripande perspektiv på den verksamhet som denne representerar och ha ett tydligt mandat att föra upp frågor på dagordning och återkoppla i sin hemorganisation. Arbetsgrupperna träffas regelbundet och diskuterar frågor kring respektive uppdrag, samverkansformer och informerar varandra om eventuella organisations- eller verksamhetsförändringar.

Uppdrag

Syftet med de lokala samarbetsgrupperna är att facilitera, fördjupa och förbättra samverkan mellan skola, socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård. De lokala samarbetsgrupperna har även i uppdrag att diskutera avvikelser som inte fångas i verksamhetssystemet Stella för att identifiera utvecklingsområden i samverkan mellan skola, socialtjänst och angränsande hälso- och sjukvård.

Mötesformer

Arbetsgrupperna träffas vid fyra tillfällen per år. Regionala utvecklingsledare ansvarar för att sammankalla grupperna.

Uppföljning och revidering

Samordnande grupp Barn och unga ansvarar för årlig uppföljning.

De avvikelser som görs i verksamhetssystemet Stella lämnas årligen av Informationsöverföringsgruppen till Samordnande grupp Barn och unga och utgör underlag till eventuell revidering i dokumentet.

I de lokala samarbetsgrupper som finns i länet, diskuteras vid två tillfällen (vår och höst) avvikelser i relation till samverkan mellan medverkande verksamheter som inte skrivits i Stella.

Revidering sker av Samordnande grupp barn och unga och beslutas sedan av läns gemensam ledning i samverkan. Ändringar skrivs ned i versionshistorik.

Ändringshistorik

Datum	Ändring	Utförd av
2021-05-12	Redaktionella ändringar av text och korrektur av språk	Samordnande gruppen barn och unga genom Anna Rosell och Maria Svensson
	Bilaga - habiliteringens uppdrag	Samordnande gruppen barn och unga genom Anna Rosell och Maria Svensson
	Förtydligande av avsnittet om uppföljning och revidering	Samordnande gruppen barn och unga genom Anna Rosell och Maria Svensson
	Rubrik tillagd – gemensamma samverkansrutiner	Samordnande gruppen barn och unga genom Anna Rosell och Maria Svensson
	Förtydligande av lokala samarbetsgruppernas uppdrag	Samordnande gruppen barn och unga genom Anna Rosell och Maria Svensson
2022-12-01	Lokal samverkan – ändrat från 3 till 4 grupper Hemsida – länk till Vårdgivarwebben	Samordnande gruppen barn och unga genom Margit Lindholm-Johansson och Denise Göransson

BILAGA 1: Verksamheternas roll och uppdrag

I denna bilaga finns beskrivning av verksamheternas uppdrag och målgrupp samt på vilken vårdnivå insatser ges.

Det finns tre nivåer av insatser. Fokus ligger på själva insatserna, inte på vilken aktör som genomför dem eller hur arbetet inom respektive nivå är organiserat. Med insatser inom första linjen menas bland annat att arbeta med att främja psykisk hälsa och förebygga psykisk ohälsa, att ringa in och definiera problem, symtom och besvär, att hänvisa och remittera, vara ett konsultativt stöd för andra verksamheter eller att ge stöd till barn enskilt eller i grupp, och till familjer.

Region Kalmar län

Region Kalmar läns uppdrag är att möta barn och ungdomar på alla tre nivåer.

Mödra- och barnhälsovårdpsykologverksamheten (MHV/BHV)

Fokus för verksamheten är tidig upptäckt och tidig insats relaterat till barnets hälsa och utveckling samt till föräldraskapet.

MBHV-psykologen ska ur ett folkhälsoperspektiv ha fokus på att främja barns psykiska hälsa och förebygga psykisk ohälsa kopplat till föräldraskapet. Utgångspunkten är ett salutogent förhållningssätt, där skyddsfaktor stärks genom hög tillgänglighet med tidiga och korta insatser. Verksamheten erbjuder individ- och familjeinriktade insatser på barnhälsovårdsnivå.

Barn och Ungdomshälsan (BOU)

Verksamheten erbjuder tidiga kortvariga insatser i form av hälsoprevention, stöd och behandling vid lätt till medelsvår psykisk ohälsa för att därmed förhindra utvecklingen av allvarlig problematik.

Målgruppen är barn och ungdomar mellan 6 – 18 år samt deras familjer. Utgångsläget för verksamheten är att den ska vara av förebyggande karaktär och väntetiden ska därför vara kort.

Konsultativt stöd erbjuds till aktuell personal angående prevention, tidiga insatser gällande barn och

ungdomars psykiska hälsa av generellt, riktat och individuellt slag. Verksamheten ska genomsyras av enkla kontaktvägar.

Barn- och ungdomspsykiatri (BUP)

Barn- och ungdomspsykiatriens uppdrag är att erbjuda insatser på specialistnivå. Insatser ges till barn och unga upp till 18 år med medelsvåra till svåra psykiatriska tillstånd och där funktionsnivån i vardagen är påverkad. Insatserna utgår från vetenskap och beprövad erfarenhet och bygger på barnpsykiatrisk diagnostik. Insatserna består av bedömning, utredning och/ eller behandling av såväl akuta som icke akuta tillstånd.

Habiliteringen

Barn-och ungdomshabiliteringens uppdrag är att erbjuda insatser på specialistnivå. Insatser ges till barn och unga som tillhör habiliteringens målgrupp. Insatserna består av utredning, bedömning och behandling av icke akuta tillstånd.

Den specialiserade habiliteringen tillhandahåller medicinsk, pedagogisk, social och psykologisk kompetens. Medarbetarna har specialistkunskap inom funktionshinderområdet, det vill säga kunskap om funktionsnedsättningar och dess effekter på vardagsliv, hälsa och utveckling.

Barn- och ungdomskliniken

Uppdraget är att ge barnmedicinsk vård till de barn och ungdomar under 18 år som vistas länet. Barn- och ungdomsklinikernas roll är att fylla utrymmet mellan primärvård och högspecialiserad vård. Personalen ska, i samarbete med familjen, lösa hälso- och sjukvårdsproblemen på ett professionellt sätt. Det är viktigt att lägga en bra grund när det gäller hälso- & sjukvård för våra barn och ungdomar, ty med en förbättrad hälsa och välbefinnande när ungdomarna når vuxenvärlden följer med stor sannolikhet en minskad ohälsa som vuxna.

Ungdomsmottagning (UM)

Ungdomsmottagningen har som övergripande mål att främja fysisk och psykisk hälsa med fokus på sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter bland unga. UM är en lågröskelverksamhet och arbetar på uppdrag av den unge utifrån ett salutogent perspektiv och holistiskt synsätt.

Kommunerna

Kommunens uppdrag är att möta barn och ungdomar på alla tre nivåer.

Förskola/skola/gymnasium

Skolväsendets ansvarsområde omfattar utbildning som syftar till att barn och elever inhämtar och utvecklar kunskaper och värden. Utbildningen främjar alla barns och elevers utveckling och lärande samt en livslång lust att lära. Utbildningen förmedlar och förankrar respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på.

I utbildningen tas hänsyn till barns och elevers olika behov. Skolan har ett särskilt ansvar för de elever som av olika anledningar har svårigheter att nå målen för utbildningen. Särskilt stöd ges till de elever som har svårigheter i skolarbetet. Orsaker till elevers svårigheter i skolan bör i första hand sökas till den egna skolmiljön, undervisningens innehåll och arbetssätt. Rätten till stöd har ingenting med eventuella diagnoser att göra.

Rektor ansvarar för att elevens individuella och specifika behov av särskilt stöd utreds. Särskilt stöd är insatser av mer ingripande karaktär, som lärare och övrig skolpersonal vanligtvis inte kan göra inom ramarna för den vanliga undervisningen. Rektorn beslutar om särskilt stöd och åtgärdsprogram. Enligt

skollagstiftningen ska rektor, i samråd med elevhälsan bedöma och besluta vilka delar som ska ingå i elevutredningen som är inriktade på elevens behov av stöd i skolan.

Socialtjänsten

Socialtjänsten ska, enligt Socialtjänstlagen, verka för att barn och ungdomar växer upp under trygga och goda förhållanden. Socialtjänsten ska med särskild uppmärksamhet följa utvecklingen hos barn och ungdomar som har visat tecken till en ogynnsam utveckling. I dessa fall ska socialtjänsten, i nära samarbete med hemmen, sörja för att de som riskerar att utvecklas ogynnsamt får det skydd och stöd som de behöver. Om hänsyn till barnets bästa motiverar det, kan vård och fostran utanför det egna hemmet behövas.

Vård enligt LVU, Lag med särskilda bestämmelser om vård av unga, ska beslutas om det på grund av fysisk eller psykisk misshandel, otillbörligt utnyttjande, brister i omsorgen eller något annat förhållande i hemmet finns en påtaglig risk för att den unges hälsa eller utveckling ska skadas. Vård ska också beslutas om den unge utsätter sin hälsa eller utveckling för en påtaglig risk att skadas genom missbruk av beroendeframkallande medel, brottslig verksamhet eller något annat socialt nedbrytande beteende. Vid beslut enligt denna lag ska vad som är bäst för den unge vara avgörande.

Socialtjänsten ansvarar för insatser enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS. Barn och unga som tillhör personkretsen enligt LSS kan ansöka om insatser hos kommunen.